

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 13.020.40 **Listopad 2013**

**Skleníkové plyny - Požadavky na orgány validující
nebo ověřující skleníkové plyny pro použití
v akreditaci nebo jiných formách uznávání**

ČSN
EN ISO 14065
01 0965

idt ISO 14065:2013

Greenhouse gases – Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms of recognition

Gaz a effet de serre – Exigences pour les organismes fournissant des validations et des vérifications des gaz a effet de serre en vue de l'accréditation ou d'autres formes de reconnaissance

Treibhausgase – Anforderungen an Validierungs- und Verifizierungsstellen für Treibhausgase zur Anwendung bei der Akkreditierung oder anderen Formen der Anerkennung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 14065:2013. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 14065:2013. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 14065 (01 0965) z ledna 2008.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě byl text aktualizován a zpřesněn. Do normy byla doplněna informativní příloha ZA.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 14064-3:2006 zavedena v ČSN ISO 14064-3:2006 (01 0964-3) Skleníkové plyny – Část 3: Specifikace s návodem pro validaci a ověření výroků o skleníkových plynech

Související ČSN

ČSN ISO 14050 (01 0950) Environmentální management – Slovník

ČSN ISO 14064-1 (01 0964-1) Skleníkové plyny – Část 1: Specifikace s návodem pro stanovení a vykazování emisí a propadů skleníkových plynů pro organizace

ČSN ISO 14064-2 (01 0964-2) Skleníkové plyny – Část 2: Specifikace s návodem pro stanovení, monitorování a vykazování snížení emisí nebo zvýšení propadů skleníkových plynů pro projekty

ČSN ISO 14066:2012 (01 0966) Skleníkové plyny – Požadavky na odbornou způsobilost týmů pro validaci a ověřování skleníkových plynů

Citované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES. V České republice je tato směrnice zavedena zákonem č. 695/2004 Sb. ze dne 9. prosince 2004, o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93.

Upozornění na národní přílohu

Do této normy byla doplněna informativní národní příloha NA, která obsahuje seznam vybraných českých právních předpisů a dokumentů Evropské unie, týkajících se problematiky skleníkových plynů.

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článku 3.1.1 a k příloze ZA doplněny informativní národní poznámky.

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Překlad termínu „competence“ používaný v normách pro systémy managementu (např. ČSN EN ISO 9000:2006) je „kompetence“. Tato norma je zaměřena na problematiku akreditace a proto je zde anglický termín „competence“ překládán jako „odborná způsobilost“, tak jak je zavedeno v normách a v dalších normativních dokumentech týkajících se akreditace (např. soubor norem ISO 17000).

Vypracování normy

Zpracovatel: České ekologické manažerské centrum, IČ 45249741, RNDr. Zdeněk Suchánek

Technická normalizační komise: TNK 106 Management životního prostředí

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Alena Mastná

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 14065

EUROPEAN STANDARD

NORME EUROPÉENNE

EUROPÄISCHE NORM Duben 2013

Skleníkové plyny - Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání (ISO 14065:2013)

Greenhouse gases – Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms of recognition
(ISO 14065:2013)

Gaz a effet de serre – Exigences pour les organismes fournissant des validations et des vérifications des gaz a effet de serre en vue de l'accréditation ou d'autres formes de reconnaissance
(ISO 14065:2013)

Treibhausgase – Anforderungen an Validierungs- und Verifizierungsstellen für Treibhausgase zur Anwendung bei der Akkreditierung oder anderen Formen der Anerkennung
(ISO 14065:2013)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2013-04-02.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2013 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č. EN ISO 14065:2013 E jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 14065:2013) vypracovala technická komise ISO/TC 207 *Environmentální management*.

Této evropské normě je nutno nejpozději do října 2013 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do října 2013.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 14065:2012.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu a podporuje splnění základních požadavků směrnice EU.

Vztah ke směrnici EU je uveden v informativní příloze ZA, která je nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 14065:2013 byl schválen CEN jako EN ISO 14065:2013 bez jakýchkoliv modifikací.

Obsah
Strana

Contents
Page

Obsah	5
Úvod	7
1 Předmět	10
2 Citované dokumenty	10
3 Termíny a definice	10
3.1 Termíny vztahující se ke skleníkovým plynům	10
3.2 Termíny vztahující se k lidem a organizacím	11
3.3 Termíny vztahující se k validaci a ověřování	12
3.4 Termíny vztahující se k uznávání a jistotě	14
4 Zásady	16
4.1 Obecně	16
4.2 Neustrannost	16
4.3 Odborná způsobilost	16
4.4 Přístup k rozhodování založený na faktech	16
4.5 Otevřenost	16
4.6 Důvěrnost	16
5 Obecné požadavky	16
5.1 Právní postavení	16
5.2 Právní a smluvní záležitosti	16
5.3 Řízení a osobní angažovanost a aktivita vedení	17
5.4 Neustrannost	17
5.4.1 Závazek neustrannosti	17
5.4.2 Předcházení střetu zájmu	18
5.4.3 Mechanizmy pro dohled nad neustranností	19
5.5 Odpovědnost a financování	19
6 Odborná způsobilost	19
6.1 Vedení a pracovníci	19
6.2 Odborná způsobilost pracovníků	20
6.3 Řízení pracovníků	20
6.3.1 Obecně	20
6.3.2 Znalosti validačního nebo ověřovacího týmu	21
6.3.3 Technické znalosti validačního nebo ověřovacího týmu	21
6.3.4 Údaje a informace o auditních odborných znalostech validačního nebo ověřovacího týmu	21
6.3.5 Odborná způsobilost validačního týmu specifické pro projekty na skleníkové plyny	22
6.3.6 Odborná způsobilost ověřovacího týmu specifické pro projekty na skleníkové plyny	22
6.3.7 Specifická odborná způsobilost vedoucího validačního nebo ověřovacího týmu	22
6.4 Použití smluvních validátorů nebo ověřovatelů	23
6.5 Záznamy o pracovnících	23
6.6 Externí zajištění vlastních specifických činností (Outsourcing)	23

Contents	5
Introduction	7
1 Scope	10
2 Normative references	10
3 Terms and definitions	10
3.1 Terms related to greenhouse gases	10
3.2 Terms related to people and organizations	11
3.3 Terms related to validation and verification	12
3.4 Terms related to recognition and assurance	14
4 Principles	16
4.1 General	16
4.2 Impartiality	16
4.3 Competence	16
4.4 Factual approach to decision making	16
4.5 Openness	16
4.6 Confidentiality	16
5 General requirements	16
5.1 Legal status	16
5.2 Legal and contractual matters	16
5.3 Governance and management commitment	17
5.4 Impartiality	17
5.4.1 Commitment to impartiality	17
5.4.2 Avoidance of conflict of interest	18
5.4.3 Mechanism for oversight of impartiality	19
5.5 Liability and financing	19
6 Competencies	19
6.1 Management and personnel	19
6.2 Competencies of personnel	20
6.3 Deployment of personnel	20
6.3.1 General	20
6.3.2 Validation or verification team knowledge	21
6.3.3 Validation or verification team technical expertise	21
6.3.4 Validation or verification team data and information auditing expertise	21
6.3.5 Specific GHG project validation team competencies	22
6.3.6 Specific GHG project verification team competencies	22
6.3.7 Specific validation or verification team leader competencies	22
6.4 Use of contracted validators or verifiers	23
6.5 Personnel records	23
6.6 Outsourcing	23

7	Komunikace a záznamy	24
7.1	Informace poskytované klientovi nebo odpovědné straně	24
7.2	Komunikace odpovědností klientovi nebo odpovědné straně	24
7.3	Důvěrnost	24
7.4	Veřejně přístupné informace	25
7.5	Záznamy	25
8	Validační nebo ověřovací proces	25
8.1	Obecně	25
8.2	Před uzavřením smlouvy	26
8.2.1	Nestrannost	26
8.2.2	Odborná způsobilost	26
8.2.3	Smlouva	26
8.2.4	Jmenování vedoucího týmu	26
8.3	Přípravné kroky	26
8.3.1	Výběr validačního nebo ověřovacího týmu	26
8.3.2	Komunikace mezi klientem a odpovědnou stranou	26
8.3.3	Plánování	27
8.4	Validace, ověření	27
8.5	Přezkoumání a vydání oznámení o validaci nebo ověření	27
8.6	Záznamy	27
8.7	Fakta zjištěná po vydání oznámení o validaci nebo ověření	28
9	Odvolání	28
10	Stížnosti	28
11	Speciální validace nebo ověřování	29
12	Systém managementu	29
	Příloha A (informativní)	30
	Příloha B (informativní)	32
B.1	Předmět	32
B.2	Rizika týkající se nestrannosti	32
B.3	Zabezpečení nestrannosti	32
B.3.1	Obecně	32
B.3.2	Příklady obecných zabezpečení	33
B.3.3	Povaha zabezpečení	33
B.3.4	Restriktivní zabezpečení	34
B.3.5	Zřetele managementu nestrannosti	34
B.4	Posuzování a určování přijatelnosti rizika týkajícího se nestrannosti	35
B.5	Nestrannost validátora nebo ověřovatele - organizační a strukturální otázky	36
	Příloha C (informativní)	37
	Příloha D (informativní)	39
	Národní příloha NA (informativní)	40
	Bibliografie	41
	Příloha ZA (informativní)	42

Úvod

Změna klimatu je považována za jeden z největších problémů, kterému budou muset čelit národy, vlády, obchodní sféra a lidé v průběhu příštích desítek let. Změna klimatu má dopad jak na člověka, tak i na přírodní systémy a může vést k podstatným změnám ve využívání zdrojů, ve výrobě a v ekonomických aktivitách. V reakci na to se tvoří mezinárodní, regionální, národní i místní iniciativy s cílem omezovat atmosférické koncentrace skleníkových plynů. Tyto iniciativy věnují pozornost problematice skleníkových plynů kladou důraz na stanovení, monitorování, vykazování a ověřování emisí a propadů skleníkových plynů.

7	Communication and records	24
7.1	Information provided to a client or responsible party	24
7.2	Communication of responsibilities to a client or responsible party	24
7.3	Confidentiality	24
7.4	Publicly accessible information	25
7.5	Records	25
8	Validation or verification process	25
8.1	General	25
8.2	Pre-engagement	26
8.2.1	Impartiality	26
8.2.2	Competence	26
8.2.3	Agreement	26
8.2.4	Appointing the team leader	26
8.3	Approach	26
8.3.1	Selecting the validation or verification team	26
8.3.2	Communicating with the client and responsible party	26
8.3.3	Planning	27
8.4	Validation or verification	27
8.5	Review and issuance of validation or verification statement	27
8.6	Records	27
8.7	Facts discovered after the validation or verification statement	28
9	Appeals	28
10	Complaints	28
11	Special validations or verifications	29
12	Management system	29
	Annex A (informative)	30
	Annex B (informative)	32
B.1	Scope	32
B.2	Risks to impartiality	32
B.3	Safeguards to impartiality	32
B.3.1	General	32
B.3.2	Examples of general safeguards	33
B.3.3	Nature of safeguards	33
B.3.4	Restrictive safeguards	34
B.3.5	Considerations for the management of impartiality	34
B.4	Assessing and determining acceptability of impartiality risk	35
B.5	Validator or verifier impartiality - Organizational and structural issues	36
	Annex C (informative)	37
	Annex D (informative)	39
	Bibliografie	41
	Annex ZA (informative)	42

Introduction

Climate change has been identified as one of the greatest challenges facing nations, governments, business, and citizens for the coming decades. Climate change has implications for both human and natural systems and could lead to significant changes in resource use, production, and economic activity. In response, international, regional, national, and local initiatives are being developed and implemented to limit greenhouse gas (GHG) concentrations in the Earth's atmosphere. Such GHG initiatives rely on the quantification, monitoring, reporting, and verification of GHG emissions and/or removals.

Celkovým cílem validačních nebo ověřovacích činností týkajících se skleníkových plynů je poskytnout jistotu všem stranám, které se spoléhají na výrok o skleníkových plynech. Strana vydávající výrok o skleníkových plynech je odpovědná za shodu s požadavky příslušné normy nebo programu na skleníkové plyny. Validací nebo ověřovací orgán je odpovědný za vyhotovení objektivního posouzení a za poskytnutí oznámení o validaci nebo ověření týkajícího se výroku odpovědné strany o skleníkových plynech, založeném na důkazech. Tato mezinárodní norma poskytuje požadavky na orgány, které provádějí validaci nebo ověřování skleníkových plynů s použitím normy ISO 14064-3 nebo jiných příslušných norem nebo specifikací. Obsahuje řadu zásad, které by tyto orgány měly být schopny prokázat a poskytuje specifické požadavky, které odpovídají těmto zásadám. Obecné požadavky se vztahují k záležitostem jako jsou právní a smluvní ujednání, povinnosti, nestrannost managementu a otázky odpovědnosti a financování. Zvláštní požadavky zahrnují opatření týkající se struktur, požadavků na zdroje a odbornou způsobilost, managementu informací a záznamů, validačních a ověřovacích procesů, odvolání, stížností a systémů managementu.

Tato mezinárodní norma poskytuje správcům programů na skleníkové plyny, regulačním a akreditačním orgánům základ pro posuzování a uznávání odborné způsobilosti validačních a ověřovacích orgánů. Může být rovněž použita jinými způsoby, jako je vzájemné posouzení v rámci skupin validačních nebo ověřovacích orgánů nebo mezi takovými skupinami.

Obrázek 1 a příloha A zobrazují vztahy mezi použitím této mezinárodní normy a norem ISO 14064-1, ISO 14064-2, ISO 14064-3 a ISO 14066.

The overall aim of GHG validation or verification activities is to give confidence to all parties that rely upon a GHG assertion. The party making the GHG assertion is responsible for conformity with requirements of the relevant standard or GHG programme. The validation or verification body is responsible for completing an objective assessment and providing a validation or verification statement concerning the responsible party, s GHG assertion based on evidence. This International Standard provides requirements for bodies that undertake GHG validation or verification using ISO 14064-3 or other relevant standards or specifications. It contains a number of principles that these bodies should be able to demonstrate and provides specific requirements that reflect these principles. General requirements relate to matters such as legal and contractual arrangements, responsibilities, the management of impartiality, and issues of liability and financing. Specific requirements include provisions related to structures, resource requirements and competencies, information and records management, validation and verification processes, appeals, complaints, and management systems.

This International Standard provides GHG programme administrators, regulators, and accreditors with a basis for assessing and recognizing the competence of validation and verification bodies. It can also be used in other ways, such as in peer assessment within groups of validation or of verification bodies or between such groups.

Figure 1 and Annex A show relationships between the application of this International Standard and ISO 14064-1, ISO 14064-2, ISO 14064-3, and ISO 14066.

Obrázek 1 - Rámec pro používání ISO 14065 s ISO 14064-1, ISO 14064-2, ISO 14064-3 a ISO 14066

Figure 1 - Framework for using ISO 14065 with ISO 14064-1, ISO 14064-2, ISO 14064-3, and ISO 14066

1 Předmět

Tato mezinárodní norma specifikuje zásady a požadavky na orgány, které provádějí validaci nebo ověřování výroků o skleníkových plynech (GHG).

Tato norma není navázána na žádný program pro skleníkové plyny. V případě, že je uplatňován program na skleníkové plyny, doplňují požadavky tohoto programu požadavky této mezinárodní normy.

1 Scope

This International Standard specifies principles and requirements for bodies that undertake validation or verification of greenhouse gas (GHG) assertions.

It is GHG programme neutral. If a GHG programme is applicable, the requirements of that GHG programme are additional to the requirements of this International Standard.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.